

POV. Provtagningsinstruktion för histologiska prover.

VÄVNADER

Provhantering och fixering

Vävnader fixeras i 4% formaldehydlösning (även kallat formalin). Använd ett kärl som rymmer preparatets storlek samt mängden formalin (som bör vara minst 10 gånger provets volym). Se till att hela preparatet är helt täckt med formalin och att kärlets lock sluter tätt ordentligt.

- Vävnadsprover/biopsier/delar av en förändring bör ha en storlek på max 2 x 1 cm (sockerbitsstora). Ta hellre flera mindre bitar än stora bitar för optimal fixering.
- Tumörer skickas in, om möjligt, hela. De kan eventuellt delas på mitten i två delar. Om endast delar av en tumör skickas in, och bedömning av marginaler önskas, märk noga upp vilken/vilka marginaler som ska undersökas.
- Hela testiklar och njurar kan med fördel delas på mitten i längsriktningen, för bättre fixering.
- Större hela organ/preparat (t.ex. hjärna, mjälte); bör ett par transversella snitt skäras i organet, men skär ej helt igenom. Låt organet ligga i rikliga mängder formalin några dygn. Skicka in organet i formalin, alternativt håll bort formalinet och skicka in organet i en tätslutande plastpåse.
- Biopsier från olika mag-/tarmpartier bör skickas in i separata, väl uppmärkta, rör.
- Hela hjärtan bör tömmas på blod innan den fixeras i formalin.

CELLUTSTRYK

Provhantering och fixering

Objektglas med så kallad mattrand ska användas, t.ex. Menzel-Gläser/Thermo Scientific.

Om möjligt bör 1–3 objektglas prepareras (helst inte fler än 6 objektglas) och skickas in, gärna ofärgade.

- Märk objektglaset tydligt med identitet samt eventuell lokalisation med blyertspenna på glasets mattrand på den sida på vilken utstryket ska göras. Stryk ut cellmaterialet tunt, var lätt på handen.
- Om möjligt bör utstryket fixeras 10 minuter i koncentrerad metanol och därefter lufttorkas.
Lägg inte på täckglas!
- Om immunhistokemisk analys önskas ska cellutstryk göras på förbehandlade glas, t.ex. Menzel-Gläser SuperFrost Plusglas. Vid lymfomtypning krävs tre objektglas med cellutstryk från samma förändring.

REMISS

Vad ska fyllas i på [remissen](#)?

- Remitterande/ansvarig veterinär, adress och telefonnummer.
- Djurägare.
- Djurslag, ålder, kön och märkning.
- Varifrån provet är taget (lokalisering på/i kroppen) och vad provet består av.
- Relevant anamnes/sjukdomshistoria (kan ha stor betydelse för korrekt tolkning av provet), samt om djuret lever eller är avlivat/självdött.
- Frågeställning/misstänkt diagnos.
- Uppge **TYDLIGT** högst upp på remissen om snabbsvar önskas.

POV. Provtagningsinstruktion för histologiska prover.

PACKA PROVET

Läs även instruktionen [Packa prov](#).

Formalinfixerat material

Formalinfixerat material med fixeringsvätska i ett väl tillslutet kärl (kärlet ska vara tydligt uppmärkt med djuridentitet och provets lokalisation på/i kroppen) placeras i en skyddande sekundärförpackning samt absorberande material runtom. Placera därefter förpackningen i en yttre fryspåse innan den, tillsammans med ifylld remiss, skickas i vadderat kuvert.

Formalinfixerat material utan fixeringsvätska i tätslutande plastpåse (plastpåsen ska vara tydligt uppmärkt med djuridentitet och provets lokalisation på/i kroppen) förpackas i dubbla fryspåsar samt absorberande material alternativt inlindat i tätslutande fryspåse x 3 samt absorberande material. Placera därefter förpackningen i en yttre fryspåse innan den, tillsammans med ifylld remiss, skickas i vadderat kuvert.

Vid minusgrader ute, bör provet inte läggas på postlåda med långa tömningsintervall då detta innebär risk för frysartefakter vilket omöjliggör bedömning av vävnaden. För att undvika frysning kan en del etanol tillsättas per tio delar 4% formaldehydlösning.

Färskt material

Ibland kan material skickas in färskt som komplettering till fixerat material, för t.ex. mikrobiologisk undersökning. Det färskta materialet förvaras kylt tills det skickas in. Förpacka i tätslutande förpackning + dubbla fryspåsar och absorberande material. Alternativt i fryspåsar x 3 samt absorberande material. Märk upp förpackningarna tydligt innan de tillsammans med ifylld remiss packas och skickas i vadderat kuvert. Blanda inte olika färskta organ i en och samma påse om bakteriologisk undersökning önskas.

Cellutstryk

Cellutstryk ska förpackas skyddade från varandra (om flera) och från omgivningen, helst i speciella objektglasaskar (t.ex. från www.histolab.se, art. nr: 05309).

ANSVARIG/KONTAKTPERSON:

Vid frågor, kontakta Avdelningen för patologi och viltsjukdomar, växel: 018-67 40 00.

ÖVRIGT

Mindre rör med 20 ml och 60 ml, 4% formaldehydlösning kan beställas via [SVA's hemsida](#).